

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارایه دهنده درس: پرستاری کودکان و مراقبت ویژه نوزادان

عنوان درس: تکامل و سلامت کودک و خانواده

کد درس: 700007 (کد درس 06)

نوع و تعداد واحد: 1/5 واحد نظری

نام مسؤؤل درس: دکتر مرضیه حسن پور

مدرس / مدرسان: دکتر مرضیه حسن پور

پیش‌نیاز / هم‌زمان: کاربرد فرآیند پرستاری در مراقبت‌های کودکان و کارآموزی فرآیند پرستاری در مراقبت‌های کودکان

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد پرستاری کودکان دوره 35

نیمسال: دوم 1402-1403 ساعت کلاس: شنبه‌ها ساعت 10-12 صبح شماره کلاس: 15 ب ساختمان مامایی

اطلاعات مسؤؤل درس:

Full Professor

رتبه علمی: استاد تمام

رشته تخصصی: دکترای تخصصی پرستاری

PhD of Nursing, Certified NIDCAP Professional & Certified Grief Educator

محل کار: دانشکده پرستاری و مامایی، گروه کودکان و مراقبت ویژه نوزادان

تلفن تماس: 021-61054413 داخلی 413

Email: m-hasanpour@sina.tums.ac.ir

نشانی پست الکترونیک:

¹ مشتمل بر: نظری، عملی و با نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: 2 واحد نظری، 1 واحد عملی)

توصیف کلی و شرح درس:

از آنجائیکه کودکان قشر آسیب پذیر جامعه هستند و هریک از آنان در تشکیل جامعه آینده نقش مهمی را ایفا و آینده سازان جامعه می‌باشند، و از طرفی خانواده‌ها بخصوص والدین در مراقبت و پرورش جسم و روان آنان سهم بسیار بزرگ و مهمی را دارا می‌باشند. بنابراین، سلامت جسم و روان کودکان و خانواده‌ی آنان از اهمیت بسزایی برخوردار است. خانواده کوچکترین و بنیادی‌ترین نهاد اجتماعی است که سلامت آن تضمین‌کننده سلامت جامعه می‌باشد. کودک در محیط خانواده متولد و سیر تکاملی خود را آغاز می‌کند، بنابراین خانواده سالم، فرزندان سالم تحویل اجتماع می‌دهد و انسال سالم محور توسعه پایدار در جامعه است. در این درس دانشجویان کارشناسی ارشد پرستاری کودکان پس از شناخت و آگاهی از خانواده، ساختار، انواع، مراحل و چگونگی تکامل و شکل‌گیری و تاثیر متقابل خانواده با سایر سیستم‌های اجتماعی بر یکدیگر، با ابزارهای مناسب و استاندارد ویژه‌ی بررسی خانواده و مراحل بازدید از منزل آشنا می‌شوند تا بتوانند با بکارگیری دانش کسب شده در برنامه‌ریزی و اجرای مراقبت مطلوب از کودکان گروه‌های مختلف سنی در خانواده‌های سالم و آسیب‌پذیر با کمک و استفاده بهینه از سایر سیستم‌های حمایت‌کننده در راستای دستیابی به حداکثر تکامل و سطح سلامت مطلوب کودک و خانواده گام‌های مؤثری را بردارند.

اهداف کلی / محورهای توانمندی:

هدف از این درس آشنایی و توانمندسازی دانشجویان رشته کارشناسی ارشد پرستاری کودکان با انواع خانواده، مراحل و چگونگی تکامل آن و فراهم آوردن مراقبت‌های مناسب از کودک و خانواده از طریق فرآیند بررسی و شناخت و حمایت از آنان به منظور استفاده بهینه از سایر سیستم‌های حمایت‌کننده در راستای ارتقاء تکامل و دستیابی به سطح سلامت کودک و خانواده تا حد مطلوب می‌باشد.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توانمندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

- 1- خانواده را به عنوان یک سیستم تعریف نمایند.
- 2- دیدگاه‌ها، انواع خانواده، تقسیم بندی مراحل خانواده را توضیح دهند.
- 3- نظریه‌های مرتبط با خانواده (تکاملی، سیستمی و ...) و دیدگاه اسلام در مورد خانواده را شرح دهند.
- 4- مدل‌ها و ابزارهای بررسی خانواده را جستجو و معرفی نمایند.
- 5- روند تکاملی و ساختار خانواده (داخلی، خارجی) را شرح دهد.
- 6- عملکرد خانواده، آپگار، مسائل و مشکلات، و وظایف در خانواده را شرح دهند.
- 7- تأثیر متقابل سیستم خانواده و سایر سیستم‌ها بر یکدیگر را توضیح دهند.
- 8- مراقبت خانواده محور را از نظریه تا عمل در ایران و دنیا را شرح دهند.
- 9- فرآیند پرستاری در خانواده و اصول دیدار بهداشتی در منزل (Home Visit)
- 10- رشد و تکامل کودک از دوره نوزادی تا نوجوانی را در ابعاد جسمی، روانی-اجتماعی، شناختی، زبانی (اریکسون، پیاژه، کلبرگ) شرح دهد.
- 11- خانواده و اجتماعی شدن کودک، تفاوت‌های جنسی و تأثیر آن بر کودک را بیان نمایند.
- 12- خانواده و آسیب‌های روانی-اجتماعی از قبیل طلاق، جدایی، کودک‌آزاری، فرزندخواندگی، خانواده‌های آسیب‌پذیر، و مرگ والدین را شرح دهند.

رویکرد آموزشی^۱:

□ ترکیبی^۲

√ □ حضوری

□ مجازی^۲

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

- کلاس وارونه
  - یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
  - یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
  - یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
  - یادگیری اکتشافی هدایت شده
  - یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
  - یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید):

رویکرد حضوری

- √ سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
  - بحث در گروههای کوچک
  - ایفای نقش
  - یادگیری اکتشافی هدایت شده
  - یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
  - یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
  - یادگیری مبتنی بر سناریو
- √ استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هم‌تایان)
- یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید): این درس با مشارکت استاد و دانشجو بصورت تعاملی در یک جلسه مشترک با استفاده از روش‌های سخنرانی فعال و تعاملی، ارائه‌های کوتاه/سمینار (تدریس هم‌تایان) و با بیان خلاصه محتوا و تجارب دانشجو و استاد همراه با بحث گروهی و نقد، پرسش و پاسخ، بارش افکار، با توجه به موضوعات هر جلسه و تشخیص مدرس، همچنین ارائه کیس، تجارب و خلاصه مقالات همراه با نقد و بازاندیشی و ارائه پوشه کار تکالیف کتبی انجام شده توسط دانشجویان تدریس خواهد شد.

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

لطفاً نام ببرید: در شرایط خاص تصمیم‌گیری خواهد شد.

---

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

تقویم درس: روزهای شنبه (از تاریخ 14/11/1402) ساعت 10-12 صبح

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجوی	نام مدرس / مدرسان
1	(معارفه و ارائه شناسه درس) - آشنایی با خانواده به عنوان یک سیستم: تعریف، دیدگاه‌ها، انواع و مراحل خانواده	سخنرانی تعاملی، بارش افکار، پرسش و پاسخ	مشارکت فعال در بحث کلاسی	دکتر حسن پور
2	مروری بر رشد و تکامل جسمی، روانی-اجتماعی، شناختی، و زبانی (اریکسون، پیاژه، کلبیرگ) کودک در سنین مختلف	سخنرانی تعاملی، بارش افکار، پرسش و پاسخ	ارائه کوتاه (15-10 دقیقه) همراه بازاندیشی همه دانشجویان هر کدام یک دور سنی (نوزادی و شیرخوارگی، نوپایی، نونهالی، نوباوگی، نوجوانی)	دکتر حسن پور
3	مراقبت خانواده محور: از تئوری تا عمل در ایران و دنیا	سخنرانی تعاملی، بارش افکار، پرسش و پاسخ	ارائه خلاصه مقاله از <u>مجلات فارسی</u> به همراه نجف خانی (ایران) + حسن زاده (جهان)	دکتر حسن پور
4	نظریه‌های مرتبط با خانواده (تکاملی، تعاملی، سیستمی، ...) - دیدگاه اسلام در مورد خانواده	سخنرانی تعاملی، بارش افکار، پرسش و پاسخ	ارائه خلاصه مقاله از <u>مجلات فارسی</u> به همراه حسین پور (خانواده از دیدگاه اسلام) تقدسی (نظریه استرس خانواده)	دکتر حسن پور
5	تأثیر متقابل سیستم خانواده و سایر سیستم‌ها بر یکدیگر	سخنرانی تعاملی، بارش افکار، پرسش و پاسخ	ارائه خلاصه مقاله از <u>مجلات فارسی</u> به همراه بازاندیشی عالمی	دکتر حسن پور
6	فرآیند پرستاری در خانواده و اصول دیدار بهداشتی در منزل (Home Visit)	سخنرانی تعاملی، بارش افکار، پرسش و پاسخ	ارائه خلاصه مقاله به همراه بازاندیشی حسن زاده	دکتر حسن پور

دکتر حسن پور	ارائه سمینار و خلاصه مقاله به همراه بازاندیشی سمینار: عالمی خلاصه مقاله: حسین پور	سخنرانی تعاملی، بارش افکار، پرسش و پاسخ	مدل‌ها و ابزارهای بررسی خانواده: آپگار خانواده، مسایل، مشکلات، وظایف	7
دکتر حسن پور	ارائه سمینار و خلاصه مقاله به همراه بازاندیشی سمینار: تقدسی ارائه خلاصه مقاله: حسن زاده	سخنرانی تعاملی، بارش افکار، پرسش و پاسخ	روند تکاملی خانواده، و ساختار خانواده (داخلی، خارجی)، و بررسی آنها با استفاده از یک مدل و ابزار استاندارد/ویژه خانواده	8
دکتر حسن پور	ارائه سمینار و خلاصه مقاله به همراه بازاندیشی سمینار: نجف خانی خلاصه مقاله: تقدسی		عملکرد خانواده و بررسی آن با استفاده از یک مدل و ابزار استاندارد/ویژه خانواده	9
دکتر حسن پور	ارائه سمینار و خلاصه مقاله به همراه بازاندیشی سمینار: حسن زاده خلاصه مقاله: عالمی		خانواده و اجتماعی شدن کودک، تفاوت جنسی و تأثیر آن بر کودک	10
دکتر حسن پور	ارائه سمینار و خلاصه مقاله به همراه بازاندیشی سمینار: حسین پور خلاصه مقاله: نجف خانی		خانواده و آسیب‌های روانی- اجتماعی: طلاق، جدایی، فرزندخواندگی، خانواده‌های آسیب‌پذیر	11
دکتر حسن پور	ارائه خلاصه مقاله ترجیحا کیس ریپورت به همراه با بازاندیشی همه دانشجویان		خانواده و آسیب‌های روانی- اجتماعی: کودک آزاری، مرگ والدین	12

وظایف و انتظارات از دانشجو:

در این درس از دانشجو فعالیت‌های زیر انتظار می‌رود:

1- حضور بموقع در کلاس و جلسه امتحان

2- شرکت فعال، با آمادگی و مطالعه قبلی در بحث‌های کلاسی

3- ارائه به موقع اصل مقالات فارسی و/یا انگلیسی به همراه خلاصه فارسی و بازاندیشی در هر جلسه کلاس و در پایان ترم

4- تهیه، و تحویل پورت فولیو (کارپوشه): در هر جلسه و ارائه آن در آخرین جلسه کلاس در پایان ترم که شامل: مجموعه مطالب ارائه شده در کلاس، یادداشت‌های جالب توجه از منابع مختلف مثل کتب مرجع، مجلات و مشاهدات و بررسی و تحقیق در مورد مباحث درس توسط هر دانشجو می‌باشد. همچنین کلیه تکالیف ارائه شده توسط دانشجو در کلاس‌ها بصورت کتبی، اصل مقالات فارسی و انگلیسی به صورت فایل پی دی اف به همراه خلاصه فارسی، نتایج بازاندیشی و نقد شخصی بر هر مقاله، و تجربیات دانشجو در آن موضوع خاص را نیز در برمی‌گیرد. دانشجو موظف به تکمیل مستمر کارپوشه یا پورت فولیو در طی هر جلسه کلاس و ارائه نسخه نهایی و کامل شده در جلسه آخر جهت بررسی و ارزشیابی اساتید و مسئول درس می‌باشد. قرار دادن اظهارنامه اصالت تکالیف و سرقت ادبی، شناسه درس، خودارزیابی دانشجو، و ارزیابی همتایان در کارپوشه، رعایت اصول آیین نگارش، عنوان، عکس دانشجو(اختیاری)، فهرست‌بندی، منبع نویسی، نقطه نظرات شخصی دانشجو و نقد مطالب (بازاندیشی بر مقالات و مطالب و ارائه‌ها)، همچنین نظم و ترتیب در تهیه مطالب با بکارگیری خلاقیت‌های فردی و ارائه بموقع کارپوشه، انتظار می‌رود دانشجویان بصورت مستمر تکالیف و در نهایت کارپوشه خود را بصورت الکترونیکی در سیستم سامانه نوید بارگذاری نمایند.

5- تهیه و ارائه یک سمینار / و یک ارائه کوتاه در مورد موضوع انتخابی بصورت تهیه اسلاید و ارائه شفاهی در کلاس با رعایت نکات آیین نگارش و به صورت داشتن عنوان و مشخصات فردی استاد-درس و دانشجو، فهرست مطالب، مقدمه، محتوی، خلاصه و جمع بندی و نتیجه‌گیری، بازاندیشی فردی، منابع جدید(حداقل 3 تا 5 منبع از کتب مرجع کتابخانه‌ای یا الکترونیکی، مقالات اصیل، و سایت‌های معتبر الکترونیکی با استفاده از روش منبع نویسی داخل و پایان متن به روش هاروارد در اسلایدها و کلیه مطالب کتبی)، استفاده از پاورپوینت، نحوه ارائه اصولی، اعلام سمینار در سیستم نوید و گروه مجازی ارتباطی با استاد و همتایان خود از قبیل واتساپ/ اسکایپ/تلگرام، تهیه خلاصه و نکات مهم بصورت پمفلت آموزشی، و ارائه مطالب تایپی بصورت الکترونیکی در سامانه نوید توجه: هماهنگی و گرفتن تایید استاد از نظر مناسب بودن مقالات و مطالب و تهیه اسلایدها قبل از ارائه شفاهی در کلاس درس ضروری است.

6- مشارکت در ارزشیابی کلاس، مدرس، خود ارزشیابی و ارزشیابی همتایان

روش ارزیابی دانشجو:

ارزشیابی دانشجو در این درس بصورت تکوینی³ و به روش زیر انجام خواهد شد:

1. حضور به موقع، و مشارکت فعال در بحث‌های کلاسی با مطالعه قبلی و بیان تجارب، مشارکت در ارزشیابی همتا 10%.
2. ارائه خلاصه¹ مقاله تحقیقی و اصیل طبق جدول برنامه کلاسی ترجیحاً از سال 2019-2024 همراه با بازاندیشی 20%.
3. ارائه سمینار در رابطه با موضوع انتخابی طبق جدول برنامه کلاسی به همراه بازاندیشی 25%.
4. ارائه کوتاه مرتبط با جلسات طبق جدول برنامه کلاسی همراه با بازاندیشی 10%.
5. انجام آزمون نهایی پایان ترم به صورت ماژول 25%.
6. تحویل و بارگذاری همه تکالیف و ارزشیابی خود و همتا به صورت کار پوشه الکترونیکی یا Portfolio در سیستم نوید 10%.

100%

جمع

- ارزیابی تکوینی (سازنده Formative): ارزیابی دانشجو در طول دوره آموزشی با ذکر فعالیت‌هایی که دانشجو به طور مستقل یا با راهنمایی استاد انجام می‌دهد. این نوع ارزیابی می‌تواند صرفاً با هدف ارایه بازخورد اصلاحی و رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت دانشجو صورت پذیرفته و یا با اختصاص سهمی از ارزیابی به آن، در نمره دانشجو تأثیرگذار باشد و یا به منظور تحقق هر دو هدف، از آن استفاده شود. نظیر: انجام پروژه‌های مختلف، آزمون‌های تشخیصی ادواری، آزمون میان ترم مانند کاربرگ‌های کلاسی و آزمونک (کوئیز) های کلاسی

- ارزیابی تراکمی (پایانی Summative): ارزیابی دانشجو در پایان دوره است که برای مثال می‌تواند شامل موارد زیر باشد: آزمون‌های کتبی، شفاهی و یا عملی با ذکر انواع آزمون‌ها برای مثال آزمون‌های کتبی شامل آزمون‌های کتبی بسته پاسخ اعم از «چندگزینه‌ای»، «چندگزینه‌ای»، «جورکردنی گسترده»، «درست- نادرست» و آزمون‌های کتبی باز پاسخ اعم از تشریحی و کوتاه پاسخ، آزمون‌های استدلالی نظیر آزمون ویژگی‌های کلیدی، سناریونویسی با ساختن فرضیه و .... آزمون‌های عملی که برای مثال می‌تواند شامل انواع آزمون‌های ساختارمند عینی نظیر OSCE²، OSLE³ و ... و یا ارزیابی مبتنی بر محل کار⁴ با استفاده از ابزارهایی نظیر DOPS⁵، لاگ‌بوک⁶، کارپوشه (پورت فولیو)⁷، ارزیابی 360 درجه⁸ و .... باشد.

¹ یک مقاله به زبان فارسی و دو مقاله به زبان انگلیسی

2. Objective Structured Clinical Examination
3. Objective Structured Laboratory Examination
4. Workplace Based Assessment

5. مشاهده مستقیم مهارت‌های بالینی Direct Observation of Procedural Skills: روشی است که به طور ویژه، برای ارزیابی مهارت‌های عملی (پروسیجرها) طراحی شده است. در این روش فراگیر در حین انجام پروسیجر، مورد مشاهده قرار می‌گیرد و عملکرد وی بر اساس یک چک لیست ساختارمند، ارزیابی می‌شود. با این روش، بعد از هر بار انجام آزمون، نقاط قوت و ضعف فراگیر شناسایی می‌شوند. فرایند مشاهده فراگیر در حدود ۱۵ دقیقه و ارائه بازخورد به وی حدود ۵ دقیقه به طول می‌انجامد.

6. Logbook
7. Portfolio
8. Multi Source Feedback (MSF)

فرم ارزشیابی دانشجویان ، درس تکامل و سلامت کودک و خانواده، نیمسال دوم 1403-1402

ملاحظات	خانم شیرین نجف‌خانی	خانم ثریا حسین‌پور	خانم معصومه تقدسی	خانم سارا عالمی	خانم ساکار حسن زاده	بارم نمره	نام دانشجو	رتبه
						10 %	فهرست تکالیف پورت فولیو (کار پوشه) و آیتم های ارزشیابی	1
						20 %	حضور به موقع، و مشارکت فعال در بحث‌های کلاسی با مطالعه قبلی و بیان تجارب، مشارکت در ارزشیابی همتا	2
						25 %	ارائه خلاصه 3 مقاله تحقیقی و اصیل طبق جدول برنامه کلاسی ترجیحاً از سال 2019-2024 همراه با بازاندیشی	3
						10 %	ارائه سمینار در رابطه با موضوع انتخابی طبق جدول برنامه کلاسی به همراه بازاندیشی	4
						25 %	ارائه کوتاه مرتبط با جلسات طبق جدول برنامه کلاسی همراه با بازاندیشی	5
						10 %	انجام آزمون نهایی پایان ترم به صورت ماژول (ترسیم اکومپ و ژنوگرام خانوادگی خود، نقد و خلاصه‌نویسی پیام‌های یادگیری فصل خانواده از کتاب ونگ همراه با بازاندیشی)	6
						10 %	تحویل و بارگذاری همه تکالیف و ارزشیابی خود و همتا به صورت کار پوشه الکترونیکی یا Portfolio در سیستم نوید هوشمند	
						100 %	جمع کل	
							نام استاد ارزشیابی کننده	
							نام دانشجوی ارزشیابی کننده	

دانشجویان نیز در رابطه با خودارزشیابی و ارزشیابی همتایان به تکمیل و ارسال فرم مربوطه اقدام فرمایند.

با تشکر مسئول درس: دکتر حسن پور

منابع: منابع شامل کتاب‌های درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وبسایت‌های مرتبط می‌باشد.

الف) کتب:

1. Kaakinen RJ, Coehlo PD, Steele R, Robinson M. **Family Health Care Nursing: Theory, Practice, and Research**. 6th edition. F.A. Davis, 2018.
2. Wright, M. Lorraine. Leahey Maureen. **Nurses and Families: A Guide to Family Assessment and Intervention**. 7th Edition. 2019.
3. Friedman R., Marilyn, Vicky R., Bowden, Jones Elaine. **Family Nursing: Research, Theory, and Practice**. 5th Edition.
4. Hockenberry & Wilson. **Wong's nursing care of infants and children**. 7th Edition .Mosby. St. Louis: 2019.
5. Towel and Adams .**Maternal-child Nursing care** .New jersey: prentice Hall,2008
6. Verklan MT, Walden M. **Core Curriculum for Neonatal Intensive Care Nursing**. Saunders, 2020.
7. James S R, Ashvill JW, Droski SC. **Nursing Care of Children Principal and Practice**. Philadelphia: W.B. Saunders. (Last Edition).
8. Lancaster j, Stanhope M. **Family centered care community health nursing** .Toronto: Mosby, Elsevier (Last Edition).
9. Pillitteri A. **Maternal and child Health Nursing**. Philadelphia: J.B. Lippincott (Last Edition).
10. Kenner C. McGrath J. **Developmental Care of Newborns & Infants: A Guide for Health Professionals**. USA: Mosby; 3rd edition 2022.
11. Pinneli J (2000) **Effects of family coping and resources on family adjustment and parental stress in the acute phase of the NICU experience**. *Neonatal Netw*. 19(6):27-37.
12. Behrman, Richard E; Kliegman Robert M; Jenson, Hal B. **Nelson text book of pediatrics**. 18th edition, Philadelphia: Saunders co: 16.

ج) محتوای الکترونیکی:

1. Kaakinen RJ, Coehlo PD, Steele R, Robinson M. **Family Health Care Nursing: Theory, Practice, and Research**. 6th edition. F.A. Davis, 2018.
2. Wright, M. Lorraine. Leahey Maureen. **Nurses and Families: A Guide to Family Assessment and Intervention**. 7th Edition. 2019.
3. Hockenberry & Wilson. **Wong's nursing care of infants and children**. 6th Edition .Mosby. St. louis: 2019.
4. Kenner C. McGrath J. **Developmental Care of Newborns & Infants: A Guide for Health Professionals**. USA: Mosby; 3rd edition 2022. .
5. **Developmental Observer (DO): The Official publication of the NIDCAP publication international**. Vol 17, NO 1, 2024.

وبسایت‌های مفید

1. <https://www.ipfcc.org/about/pfcc.html>
2. www.nidcap.org/
3. <https://www.efcni.org/>
4. <https://thezaky.com/>
5. <https://www.criticalthinking.org/>
6. <https://nanda.org/>
7. https://docs.moodle.org/310/en/Question_practice_module#Concept_of_Question_Practice_Module
8. <https://handypdf.com/cat/genogram-template>
9. <https://www.edrawmax.com/genogram/genogram-maker/>

(د) منابع برای مطالعه بیشتر:

جهت مطالعه بیشتر می توانید به منابع زیر مراجعه نمائید، لطفا به آخرین نسخه موجود در کتابخانه و یا نسخه الکترونیکی مراجعه و مقالات جدید دیگر را نیز جستجو و برای انجام تکالیف با تایید استاد به آنها نیز استناد نمایید:

1. Kaakinen RJ, Coehlo PD, Steele R, Robinson M. Family Health Care Nursing: Theory, Practice, and Research. 6th edition. F.A. Davis, 2018.
2. Wright, M. Lorraine. Leahy Maureen. **Nurses and Families: A Guide to Family Assessment and Intervention.** 7thEdition. 2019.
3. Friedman R., Marilyn, Vicky R., Bowden, Jones Elaine. **Family Nursing: Research, Theory, and Practice.** 5th Edition
4. **Hockenberry & Wilson. Wong's nursing care of infants and children. 7th Edition .Mosby. St. Louis: 2019.**
5. **Towel and Adams ,Maternal-child Nursing care .New jersey: prentice Hall,2008**
6. Verklan MT, Walden M. Core Curriculum for Neonatal Intensive Care Nursing. Saunders, 2020.
7. James S R, Ashvill JW, Droski SC. Nursing Care of Children Principal and Practice. Philadelphia: W.B. Saunders. (Last Edition).
8. Lancaster j, Stanhope M. Family centered care community health nursing .Toronto: Mosby, Elsevier (Last Edition).
9. Pillitteri A Maternal and child Health Nursing. Philadelphia: J.B. Lippincott (Last Edition).
10. Kenner C, McGrath J. Developmental Care of Newborns & Infants: A Guide for Health Professionals, 1e 1st Edition, 2010.
11. Pinneli J (2000) Effects of family coping and resources on family adjustment and parental stress in the acute phase of the NICU experience. Neonatal Netw. 19(6):27-37.